

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De s[an]cto Consta[n]tino imperatore. Cap[itulum]. xxvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mense maij occurrentibus. Fo. cxxi.

bat. Ad quam eugenia eunuchos suos prothū et hiacyntū quasi sub specie ei famulandi destituuit. A quibus sancta virgo latenter edocerat a sancto cornelio papa baptizata est. Sed ab una ex ancillis suis: quod esset christiana pompeio spissus illustrissimo sposo accusatur. Et ab eodem subito superueniente cum ptho et hiacynto orans in cubiculo invenitur. Eius post multas persuasions ipm babilla a se repulisset: misit ad eam multas matronas: que ipsam ad coniugium iuuenis horabantur. Quod cum illa oīno renueret: et matronas omnes licentiasset. Pompelus ipius sponsus galieno imperatori virginē accusauit. Et decretū est ab imperatore ut aut spōsum suū acciperet aut gladio interiret. Conuenta de hoc respondit se ipm regē reguz sponsum habere. Et rennens assensum preberet: quod et imperiali genere erat et publice audiri non poterat intra domū suam gladio transuersa berata est. xiiij. kal. iunij: et via salaria sepulta.

De sancto Baudelio martyre. Cap. xxvij.

Baudelius subdiaconus et martyr apud nemus gallicanū r̄bē passus est. Dic cum die quadā sup caput scī euertit ecclesiaz cōsacratis vidisset luce celit⁹ effusam: et manū dñi se benedicente ad martyrum quasi diuinā inspiratione animatus est. Audiens autē gothorū rabie in galliā perstrepere nemus accessit: et gentiles sacrificantes redarguere cepit. Ab eis igitur detentus diris supplicijs afficit⁹: fustib⁹ celsus: in equuleo suspensus: et diutissime tortus: atq; lateribus flammis adustus cuz in fide xp̄i immobilis inter oīa tormēa p̄fisterer: nouissime bipēni capite celsus est. de cui⁹ corpore sanguis emanaans in lac conuersus: multos egros inde perfusos sanauit. Hora quoq; decollationis eius voces angelice psallentes audire fuerūt. Corp⁹ autē a fidelib⁹ in ipa r̄bē tumulatus est: ecclesia defuper edificata. De cuius tumulo laur⁹ arbor exora et mirabilis p̄ ecclesiæ pariter egressa multo tpe ibide permanxit. Luius folijs tacit languidi curabant: deindeq; ex obessis corporibus pellebant. Qui passus est. xiiij. kal. iunij.

De sancto Austregisillo episcopo. Cap. xxv.

Austregisillus epus bituricen⁹. floruit in galliā tpe heracili imperatoris: ut ait sigibertus. Qui inter cetera virtutū miracula: cū molendinariis quidā de dominico vellit mollam emendare: ipsamq; dum tereret: eius manus ferri manubrio adeo adhesit: quod nullo modo poterat amoueri: cunct⁹ ad sanctum episcopum configisset: ipm penitentem et delictuz confidentē confessum vir dñi liberavit. Sepultusq; est biturice. xiiij. kalens

das ium⁹: ubi signis admirandis refulget.
De sctō Constantino imperatore. Cap. xxvi.

Constantinus magn⁹ imperator sanctissim⁹ quis a pluribus latinorū iustus et sanctus reputetur: a grecis tamen in sanctorum catalogo expressius nominatur. Huius pater constantius imperator q; una cū galerio magis mo imperauit: anno. xvi. imperij sui cōstantini filium suum ex obscuriore heleno oīm cōcubine matrimonio sibi natū: ut dictetur in legenda helene matris sue. xv. kalen. septembrib⁹ ad imperium secū tulit: qui impēravit annos. xxx. menses. x. dies. xi. Anno autē eius imperij quarto magister maximini filius rome augustus crevit⁹ est. Licinius dacia oīius dus constantie sororis constantini vir carmunti in imperatorem creatur. Iraq; respublica tunc sub nouis quatuor principib⁹ fuit constantino et maxentio filijs augustorum: licinto autē et maximino hominibus nouis. Deinde quinto persecutionis anno inter constantinum et maxentium bellum exercitorum est. Maxentius sepe multis prelijs fatigatus: ultimo ad pontem milini interfectus est a cōstantino. Maximinus christiane persecutionis intentor apud tarsum dū contra liciniū bellū disponit interēt. Post que constantinus apud danubij de barbaris vicit⁹ obtinuit: ut habitū est supra de inuentione crucis. v. novi. maij. Et inde quasi per somnum in ipm credidit: quē tamē vñ ex dñis magnis reputauit. Deinde ad r̄bē rediens: post aliqd annos lepre plagam incurrit: et a filuestro papa baptizatus anime corpori: isq; salutē et mūdationem percepit: ut dictū est supra in hystoria filiū stri. ii. kalen. ianuarij. Qui primo die baptismi sui hanc legē dedit: ut xps tangēverus deus ab omnīz be romanā coleretur. Secunda: ut si quis ipm blasphemasset puniret. Tertia: ut quicūq; christiano fecisset iniuriā bonorū suorū parte dimidia priuaretur. Quarta: ut sicut imperator romē sic romanus pontifex caput ab inuersis epis habeat. Quinta: ut quicūq; ad ecclesiā cōfugerit ab omnib⁹ seruetur imminuis. Sexta: ut nullus nisi de licentia sui episcopi ecclesiam cōstruit in aliqua civitate. Septima: ut ad edificationē ecclesiariū decime possessionū tribuātur. Octava: ad sepulchrū beati petri venit: et de suis culpis se lamētabilis accusauit. Post modum arrepro bidente ad fundamentū basilice construendū: terram primus aperuit: et xij. coplinos ad honorē. xiiij. apostolorū in suis scā pulis foras eiecit. Postq; autē beatā helenā matrem suā ad ipm conuerrit: ut dictū est supra in eadē legēa filiastri. Constantinus gloriosus

princeps iusto ordine et ipsa vice convertit editum: siquidem statuit extra villam hominum cedem templa claudi: et christianorum ecclesias aperiri: ac de novo costruit mandauit: christianus dedit licentiam insimul congregari. Sic quod post. x. annos in quibus a persecutoribus ecclesia versabatur: de persecutore christianus effectus: pacem ecclesie indulxit: romam ecclesiam mirabilibus et insignibus privilegiis dotavit. Et ut alios ad ecclesias edificandas induceret: in proprio laterani palatio ecclesiam in honore salvatoris mundi fabricauit. Quia et filius papa publice consecratus: ut diceret. v. id. nouemb. Deinde ut romanum pontificem excelle tuus sublimaret: urbem romanam cum terris et oppidis ad eam pertinenterbus et omnibus dignitatibus imperialibus sed apostolice cessit: et ipse cum principibus et nobilibus romanorum bizantium: que ciuitas erat bithynie se transtulit: quaz et ad instar rome edificis et magnitudine ampliata: ex nomine suo constantinopolim appellauit. Ibi ergo sedem imperialē constituit. Unde et ex tunc regio dicta est romania. i. roma noua: ne lo enim grece latine dicitur noua. Post hec cum lscinius imperator quasi in constantini despiciens qui christianus effectus fuerat christians nonam persecutionem indexisset: constantinus vir ingens principatus totius orbis affectans lscinius christi fidei emulatorum detestans: eide bellum intrulit: quem primum in panonia denicuit. Deinde apud chiala oppressit: ac demum crebris bellis deo sibi aduersante terra maris fugiente ad deditioem coegerit: priuatumque iussit occidi anno imperii sui. xv. Quis oibus ministris iam nefare psecutionis extinctis. Sicque totius orbis principatus in pace obtinuit: multasque gentes diuersis platis subiugauit. Innumerabiles in eo animi corporis virtutes claruerunt. Militaris glorie appetitissimus: fortuna ei in bellis prospera fuit: industria sagacissimus: liberalibus artibus et ciuitibus destruxit: insecurator: insti amatoris quem sibi et liberalitate et docibilitate quefuit. In amicis egrius nulla occasione premittebat: quo opulerio res eos clarioresque prestarebat. Multas leges arrogauit: multasque novas edidit. Sacerdotes et ecclesias suu omnia honorauit: eo quod in ipsis tempore se honorare testaret. Illud vero quod in historiis tripartita legitur: euangelium ad mortem distulisse baptizatum: et in nicea ciuitate in arriana fide baptizatum: mirabiliter abhorret a vero. Quis enim nisi mente captus crediderit tantum virum: sub quo nicena synodus. ccxviii. patrum congregata est: in qua fides nostra recitata est: et arriu cui suis complicitibus damnatus: erroris se veller in malum partdamato: maxime cum et arriu sciret sanctorum patrum et sua auctoritate damnatum: et apud laudacionem dei iudicio turpissima morte multatum. Sed et ecclesia dei et oes antique legende approbat ipsum a beato filio nostro baptizatum suscepisse: et ob reverentiam christiane fidei romanam urbem: et imp

reale dignitatem romano pontifici contulisse: et se ad edificandum constantinopolim transiisse: ibi imperium constituisse: que ipsum nedum baptizarum fecisse quis credat? Sed et si quis cum rebaptizatum in arriana perfida dicat: ad huc minus creditibile indicatur: ut supra rationibus suauum est. Ea autem que mendose de constantino dicitur sunt: de constantino elius filio vera esse inveniuntur: unde propter extimam quam habuit ad cultum christi religionem et reverentiam ad clericum: creditur ab aduersariis confectum esse. Nam beatus gregorius cum de ipso loquistur in registro eius bonae memorie appellat. Et ambrosius dicit ipsum esse magni meritum apud deum: quod psum imperator: viam fidei et devotionis principibus dereliquit. Isidorus etiam in chronicis suis hoc reprobans omnino dicit eum feliciter terminasse: unde greci eum catalogo sancrorum numerant: ut dicunt est: et festum de ipso solemniter agunt. In alia autem historia legitur ipsum ab eusebio papa baptizatum fuisse: quod similiter false conscriptum appareret. Cum et post eusebium melchiadem papam a prefecto urbis tarquinio per martyrium vitam finuisse constet: quod sub christiano augusto quod facere nullatenus presumitur. Constantinus igitur apud nocomedias cum in persidas bellum moriatur: morbo operario rem publicam bene dispositam filium tradens: quietus in pace. xiiij. kalen. iunij. Anno im perii sui. xxxi. etatis vero. lxxvij. Sepultus in urbe regia eius nomini dedicata. Hic gloriosus princeps fecit basilicas istas in urbe rome. Ut delicerat basilicam domini salvatoris in proprio laterani palatio ut dicitur est. Basilica constantianam: ubi baptizatus est: ubi et fonte prophrycteo lapide constitutus ex argento mirabiliter ornatus: quia in honore iohannis baptiste ecclesie lateraneam appendicem esse voluit. Basilica beatissimi apostoli in templo apollinis: cuius locum auro et argento insigniter contexit. Basilica beatissimi pauli apostoli extra muros in via ostia eni. cuius etiam loculum extinxit. Basilicam in palatio syriano que cognominata sancta hyle rulalem in honore venerande crucis: ubi et de ligno crucis dominice locauit. Basilicam sancte agnetis ex rogatu constantie filie sue extra muros via numentana. Basilicam beatissimi laurentii martyris extra muros via tyburtina in agro verano: ubi sepultus est. Basilicam. xiiij. apostolorum intra urbem. Basilicam beatorum marcellini et petri: ubi corpus beate matris eius quiescit. Basilicam apostolorum petri et pauli et iohannis baptiste in ciuitate ostieni. in extra portu urbis. Basilica sancti iohannis baptiste in ciuitate albani. Basilicam apostolorum in urbe capua. quia constantianam nominavit: et alias plures: quas omnes sacris vasibus et vestibus et alijs ad divinum cultum pertinentibus infiniti preciis predorauit.

De sancto hospitio confessore. Cap. xxviii.